

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Chronici Ditmari Episcopi Merspurgensis Libri IIX

Thietmarus <Merseburgensis>

Helkestadi[i], 1667

Lectori Historiarvm Stvdioso, S. P.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11072

LECTORI HISTORIARVM
STVDIOSO,

S. P.

DITMARVM Tibi sisto, LECTOR BE-
NEVOLE, Auctorem, sive natalium
splendorē attendas, sive muneris, quod
sustinuit, dignitatem, sive ipsum denique
argumentum, quod Latinis literis, pro
seculi ejus, quo vivebat, captu, suscepit illustran-
dum, nobilissimum sane; ac, quod ultimum hoc at-
tinet, ne *Livius* quidem, *Tacitis*, *Svetoniis*, scriptoribus
eminentissimis, quicquam concedentem: imo, qui
è Germania optimatibus historiam scripsit, omnium
primum. Natus videlicet est illustri Comitum Saxo-
niae domo, quos *Walbeccenses* nominat *Cl. Meibomius*; a qua cum isto temporis tractu (ne simul ex ea
inclytam Comitum *SCHAVMBVURGENSIVM* Fami-
liam cum eodem *b* promanasse dicam) suppeditaret
Patriæ haud paucos & corporis & animi robore pol-
lentes Viros, *hostibus haud tergo, sed forti pectore notos*;
ut tum dignitas ista erat ambulatoria, *Marchiones* ex
se meruit videre, hoc est, sicut *Crantzius* exponit, *c*
limitaneos Duces, *d* qui *finis regni tuentes, omnes, si forte*
in.

a Notis ad
Witichind
pag. 19.

Chro. Wal-
bec. pag. 1.

b Not. ad
Lerbecium
pag. 46.

Chr Walb;
pag. 8.

c Saxon.
lib. 3. ca. 16.

d Aimoin.
lib. 5. cap. 20.

IOACH. IOH. MADERI PRAEFATIO

seu potius
Auctor vi-
tae Ludov.
Imp ad an.
785.

e Vid. Lips.
de Magnit.
Rom. lib. I.
cap. 4. & 5.
Henr. Savi-
lis de Milit.
Rom. p. 78.
Casalius de
Vrbis &
Imp. splen-
dore cap. 1.

ingruerent, hostium arcerent incursus: velut ex ipsius Au-
toris Commentariis, tum, quam ex iis Ci. Reineccius
concinnavit, *Paterna Maternaeq; stirpis Expositione*, non
uno loco apparet. Imitati nimirum in eo sunt Germani-
ci Monarchæ priscos istos Romanorū Imperatores,
e qui eo usq; imperium, per omnes mundi plagas lon-
ge lateq; diffusum, sartum tectū, quod ajunt, conser-
varunt, quamdiu pone ejus limites necessarias habe-
rent copias, quæ laterum suorum corporumque op-
positu ab omni incommodo detrimentoque sine-
rum illud integrumque præstarent. Episcopalis au-
tem, quo is excelluit, honor jam una vim Ducalis a-
licujus potestatis obsederat: *Cathedralibus Ecclesiis*
inde ab Ottonis M. temporibus, ut ap. *Theodoricum*
Niemum legas, *multis civitatibus, castris, oppidis, villis, &*
multis aliis dominiis temporalibus & jurisdictionibus auctis:
Archiepiscopis quoque & Episcopis Ducatibus & Comitati-
bus & Baronis communitis, atque illis nobilibus & potenti-
bus vasallis subiectis, ut semper essent ad resistendum, etiam
manu forti, paganis & haereticis in oportuno tempore forti-
ores. Ut ipsos illos Heroas mittam, quorum virtu-
res immortalitati tradidit, adeo antiquorum nulli
secundos, ut & veterum Romanorum gloriam in eo
superaverint, quod omnem, qua late patet, Germa-
niam, non amplius, *terrīs informem, montibus asperam,*
cultu aspectuq; tristem, in univrsam silvis horridam, paludi-
bus fa-

bus fœdam, uti eam depingit Tacitus: fœd celebribus &
copiosis oppidis, fortissimis hominibus affluentibus,
refertissimã, (quod veteres Romani Imp. ne optare
quidem ausi sunt) quin ipsam etiam Italiam, illam
multarum gentium victricem, Orbis Dominam, magnam
partem suæ ditionis fecerint; vicinas item nationes
male quietas ad obsequium redegerint. Unde &
vetusto elogio rerum Domini VVitichindo gappella-
ti; atque inter alia Imperii insignia retinere globum
illud universalis Imperii symbolum, non minore cer-
te quam Imp. Græci, à quibus mutuati videntur,
jûre: quippe quorum nec decessores, Orientem ad-
huc cum Occidente conjunctum habentes, ac pro-
pterea immodici interdum sui aestimatores, vere se-
met de toto orbe subjugato unquam, nedum illi,
potuerint jactare. Quamvis modestius hac in parte,
que minus insolenter, videantur locuti, qui Roma-
num appellavere Orbem illam οὐρανὸν à se devictæ
partem, id quod Aurelianum Imp. Epistola ad Zeno-
biam b fecisse legimus; quomodo τὴν ἰδίαν οὐρανὸν
ἑαυτοῦ, suum terrarum orbem, utpote sub ditione sua atq;
imperio constitutum apud Xiphilinum i dixit Nero;
& Teutonicum orbem Germaniam, seu Teutonicum re-
gnum, appellavit, Guntherus Ligurini lib. x, k sicut
alio fortean loco & tempore persequemur latius.
Neque enim nunc multa addere necessum duco, præ-
fertim

Lib. de sũ
 tu & mor.
 Germ. cap.
 2. & 5.

Præfat. in
 Annal. &
 alibi.

Ap. Fla-
 vium Voe
 pisc. pag.
 282.

pag. 190.
 edit. H.
 Steph. 1592.

& vers. 2.

fertim cum & de omni Auctoris instituto, nec non etiam virtutibus ejus ac vitiis, sat prolixè egerit laudatus Reineccius, cum in citata ipsius *Vitæ expositione*, quam nos sub finem operis locavimus, tum mox hinc sequente Proœmio, ipsius *Francofurtensi* à *VVeckelius* exhibito l exemplari præfixis. Quod quidem, licet quamplurimis locis mancum & obscurum, in omnibus tamen religiose adeo secuti sumus, ut nullibi ferme ab eo recesserimus, nisi in ipso Operis titulo, in quo OCTO jam libros, ex ipsius Auctoris, ut videtur, mente, collibitum est ponere; & sub initium primi libri, ubi cum lacunam aliquam statuerat inter hæc Scriptoris verba: *Victor rediit; & Glomazi est fons, &c.* ex præcellentissimi *Meibomii* indicina, in paucula hæc, quæ MStum exemplar ipsi suggestit, inseruimus: *n Sed qualiter pagus iste nomine hoc signetur, edicam.* Sic enim nihil amplius deesse monens, adhæc in *Walbeccensi Chronico*, anno hujus seculi XIX è variis monumentis hinc inde congesto, quo una Ditmari nostri stirpem commodissime tradit, in eodem illo edito Reinecciano exemplo, o quendam illius fratrem *Theodoricum* nomine (docente id eum ex Auctoris autographo celeberrimo Historico *Petro Albino*) in his verbis: *Quod meus frater cū satellitibus*, ex scriptoris incuria omissum, atque sic restituendum præcipit: *p Quod meus frater Theodoricus cum satellitibus: Ut quam maxime optandum*

in Notis ad
 Wirichind.
 pag. 96.
 in Pag. 1.
 lin. 8.

o pag. 11.
 lin. 20. edit
 primæ, hu-
 jus pag. 8.
 lin. 9.

p Chronic.
 Walbec.
 pag. 30.

AD LECTOREM.

dum esset, non nemini illarum rerum intelligenti ut facultas daretur, totum hoc Chronicon cum memorato *Autographo*, quod in *Archivo Electorali Saxonico* asseruari ibidem narrat, à capite ad calcem conferendi: quandoquidem nullus dubito, quin cum magno Antiquitatis Germanicæ amantium fructu id queat fieri. Sane & *Georgium Fabricium*, illum qui tot Saxonicæ historiæ, aliisque eruditis commentationibus, inclaruit, exemplar hujus Chronici MStum habuisse, *Paulus Bolduanus* in *Bibliotheca sua Historica* q arguit: & forte alibi etiam in *Archivis hodie tenebrarum* atque parietum custodiis tegitur, quorum utinam monumenta ac libri tam publice utiles essent semper, quam blattis & tineis quandoque relinquuntur absumendi, certe præclarius cum universa Antiquitate, & jam olim esset actum, & in hodiernum ageretur. Cæterum & Cl. Editor summa Chronici capita in margine adscripserat; quæ, ne nihil addidisse videremur, partim locis similibus Scriptorum veterum, annum pariter, quo res quæque gesta est, cujus nimis quam negligens est *Ditmarus*, ut plurimum exprimentibus, permutavimus, partim etiam retinuit; quod & Typographum gravate apponere margini pluscula, atque eadem non semper emendate (nescio, cujus culpa) cum ipso contextu exhiberi, conspicerem. Quæ quidem *παροράματα* cum nec tuum, AMICÈ LECTOR,

Vid. Meis
bō. Chron
Walbee.
pag. 23.

Edit. Lips
pag. 108. &
115.

CTOR, inter legendum valeant effugere sensum; qua es facilitate, atque erga me, vel hæc studia, benevolo affectu, libentissime corriges, neque ejus mihi quicquam, quod peccatum in hac editione sæpius est, tribues. Qui non gloriolæ alicujus aucupandæ studio, quam mihi ex alieno labore haud queo polliceri, sed tum Patriæ rei amore, qua nihil charius civi bono esse debet, tum ut in simili argumento haberes, quem MONTIS-SERENI Chronico à me anno superiore liberaliter tecum communicato, posses adjungere, hoc, quicquid est, laboris in me suscepi, pro virium mearum modulo etiam aliis, quæ antehac promisi, Tibi commodaturus, modo operam meam porro non ingratham Tibi esse, vel fore, indicaveris. Deus Te quam diutissime salvum præstet. Scribebam Scheningæ xxvii. Augusti, anno cio id c lxxvii.

IN CHRO.